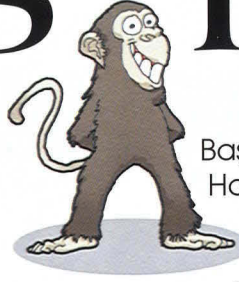

1 Nisan

1 Nisan deyince aklınıza ne gelir? Elbette ki şakalar, 1 Nisan şakaları...

Bu şakaların ne zamandan beri yapıldığı ya da ilk olarak kimin başlattığını bilmiyoruz. Ancak insanlar, bu günü şakalarla kimi kandırmacalarla geçirmeyi sürdürüyorlar. Kandırmacaları yapanlar yalnızca insanlar mı? Değil. Kimi hayvanlar da birbirini hatta insanları bile kandırmaya çalışıyor. 1 Nisan'ın geldiğini bizim gibi farkında olmasalar da bu tip davranışlarını sürdürüyorlar. Bunu sürdüren hayvanların başında da maymunlar geliyor. Üstelik kandırmacaları bir şeyleri elde edebilmek için "planlı" olarak yapıyorlar. Ancak bazı bilim adamları bu tip davranışların rastlantı sonucunda ortaya çıktığını düşünüyorlar.

Vervet maymunları belirli sesler çıkararak birbirlerine tehlikeleri haber verirler. Bu tür maymunların kendi içlerinde de çeteleri vardır. Bu çeteler birbirleriyle sık sık kavgaya tutuşurlar. Bir kavga sırasında daha zayıf durumdaki bir çetenin üyelerinin birden ayakları üzerinde dikilerek korkmuş bir yüz ifadesiyle uzağa doğru baktıkları ve sanki leopar görmüş gibi bağırarak gözlenmiş. Oysa gerçekte ortalıkta leopar falan yokmuş. Ancak, güçlü olan çete bu durumdan ürkererek hemen kaçmış, böylece öteki çete de hırpalanmaktan kurtulmuş.

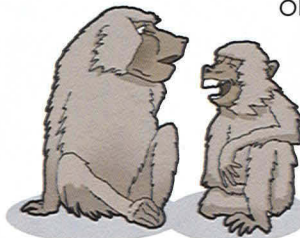
Başka örnekler de var. Hollanda'daki Arnhem Hayvanat Bahçesi'nde yaşayan Nikkie adlı erkek şempanze kavgacı davranışlar gösteriyormuş. Özellikle de Yeroen adındaki başka bir erkek şempanzeyi sık sık dövüyormuş. Bir gün iki şempanze kavga ederken Nikkie Yeroen'i yaralamış. Yara çok ciddi değilmiş; ama Yeroen günlerce topallamış. Gerçekten acı mı çekiyormuş Yeroen? Hayır, yalnızca Nikkie çevredeyken topallıyormuş. Sözün kısası, Yeroen bir kavgacının bile topallayan bir şempanzeye dokunmadığını fark etmiş, davranışlarını ona göre düzenliyormuş.

Bilim adamlarını kandırmaya çalışan goriller de var. Bu gorillerden biri, gorilleri incelemekte olan bir bilim adamını aniden öpücük yağmuruna tutmuş. Bir koluyla bilim adamına sarılmış, öteki koluyla da kolundaki saati yürütmeye çalışıyormuş.

Şu da başka bir öykü. Paul Afrika'da yaşayan ve bilim adamlarının incelemekte olduğu genç bir babun. Yetişkin bir dişi olan Mel'i şöyle kandırmış: Mel toprağı kazarak çok lezzetli kökleri çıkarıyormuş. Paul bu kökleri yemeyi çok seviyormuş, ama elleri daha toprağı kazabilecek kadar güçlü değilmiş. Mel de bulduğu yiyecekleri paylaşmak istemiyormuş. Öteki babunların ortalıkta olmadığı bir anı kollayarak sanki birisi ona saldırıyormuş gibi bağırmaya başlamış. Paul'un annesi, hemen yetişmiş ve etrafta bir tek Mel'i gördüğü için oğluna zarar verenin o olduğunu düşünerek onu kovalamış. Mel

gittikten sonra Paul o çok sevdiği kökleri doyasıya bir güzel yemiş.

Zuhal Özer
Resimleyen: Yiğit Özgür